

ที่ นร ๐๕๐๖/ ๑๒๑๘๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การบริหารจัดการปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๐๓๖
ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๓/๕๖๘
ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๘๐๓/๙๒๒
ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง การบริหารจัดการปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏ
ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
การต่างประเทศร่วมกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง
กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา กระทรวงพาณิชย์ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กองทัพบก กรมแผนที่ทหาร กรมกิจการชายแดนทหาร กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมอุทกศาสตร์
และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

/จึงเรียนมา ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

16 ก.ค. 2553

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

kw 53-7-11/พงศ์ศิริ

๑๕ ก.ค. ๒๕๕๓
ม.สว.
ผอ.สวค.
ผอ.กลุ่ม
จวค.
ผู้พิมพ์

**เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓
เรื่อง การบริหารจัดการปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา**

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การบริหารจัดการปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงพาณิชย์ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองทัพบก กรมแผนที่ทหาร กรมกิจการชายแดนทหาร กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมอุทกศาสตร์ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเสนอความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการต่อความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. เขตแดนและการเจรจา ๑) รัฐบาลควรทบทวนบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชา เกี่ยวกับพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทะเลของไหล์ทวีป ลงนามเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น ได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๒๒๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ซึ่งในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวอาจเข้าข่ายหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หากทบทวนแล้วพบว่าไม่ได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๒๒๔ ดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลควรพิจารณาให้มีการดำเนินการตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	- คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เห็นชอบในหลักการให้ กต. ดำเนินการยกเลิกบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลกัมพูชาว่าด้วยพื้นที่ที่ไทยและกัมพูชาอ้างสิทธิ์ในไหล์ทวีปทับซ้อนกัน ฉบับวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ แต่โดยที่เรื่องดังกล่าวต้องนำเสนอรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ จึงให้ กต. พิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้รอบคอบ ก่อนดำเนินการต่อไป - กต. กำลังดำเนินการศึกษาและพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป
๒) ในกรณีที่จะใช้บันทึกความเข้าใจตามข้อ ๑) เป็นกรอบในการเจรจาพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทะเลของไหล์ทวีประหว่างไทยกับกัมพูชา สำหรับพื้นที่พัฒนาร่วมทางทะเล (Joint Development Area) ระหว่างไทยกับกัมพูชา รัฐบาลควรจัดทำกรอบในการเจรจาเกี่ยวกับการแบ่งปันผลประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวและเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาก่อน	
๓) การเจรจาเขตแดนทางทะเลระหว่างไทยกับกัมพูชา รัฐบาลควรยึดถือหลักการสากลตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒	๓) รัฐบาลได้ยึดหลักกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ มาโดยตลอด

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔) ในการเจรจาเขตแดนทางบกระหว่างไทยกับกัมพูชา รัฐบาลควรนำเรื่องชุมชนชาวกัมพูชาที่รุกล้ำเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ในหลายพื้นที่มาเป็นประเด็นในการเจรจาด้วย ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก	๔) สำหรับการรุกรานดินแดนไทยของชุมชนชาวกัมพูชาใน รัฐบาลไทยได้ดำเนินการประท้วงทุกครั้งที่มีการรุกรานพื้นที่ ที่ไทยอ้างสิทธิและได้มีการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาในระดับ การประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (GBC) และคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่น (RBC) มาโดยตลอด - ขณะนี้ ไทยและกัมพูชากำลังเจรจาจัดทำข้อตกลง ชั่วคราวไทย-กัมพูชา ว่าด้วยปัญหาชายแดนในพื้นที่ปราสาท พระวิหาร โดยรัฐสภาได้เห็นชอบกรอบการเจรจาเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ การเจรจาจัดทำข้อตกลงชั่วคราวฯ ดังกล่าวมีความคืบหน้ามาก โดยในการประชุม JBC สมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๖-๗ เมษายน ๒๕๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้เจรจาร่างข้อตกลงชั่วคราวฯ ดังกล่าวด้วย และสามารถ ตกลงกันได้เกือบทุกประเด็น โดยเฉพาะการจัดตั้ง ชุดทหารติดตามสถานการณ์ชั่วคราว (Temporary Military Monitoring Groups) เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการปรับกำลัง ทหาร และการจัดตั้งชุดประสานงานชั่วคราว (Temporary Coordinating Task Force (TCTF)) เพื่อพิจารณาปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่พิพาทบริเวณเขาพระวิหาร เหลือประเด็น คงค้างเพียง ๑ ประเด็น คือ การเรียกชื่อปราสาท พระวิหาร - ดังนั้น เมื่อข้อตกลงชั่วคราวฯ ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ กลไกทั้งสองข้างต้นจะเป็นกลไกสำคัญใหม่ที่จะช่วยแก้ไข ปัญหาข้อพิพาทไทย-กัมพูชา ในบริเวณดังกล่าว รวมทั้ง ประเด็นเกี่ยวกับชุมชนกัมพูชา - ทั้งนี้ ที่ประชุมเสนอให้รัฐบาลพิจารณาใช้มาตรการ ที่เข้มแข็งยิ่งขึ้นในการป้องกันการรุกรานของชุมชนกัมพูชา

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕) รัฐบาลควรเจรจาเขตแดนทางบกและทางทะเลไปพร้อมๆ กัน ทั้งนี้ หากยังมีการละเมิดหรือการรุกล้ำจากฝ่ายกัมพูชา รัฐบาลควรชะลอการเจรจาออกไปก่อน	๕) การเจรจาเขตแดนทางบกและเขตทางทะเลมีการดำเนินการควบคู่กันไป แม้จะใช้กลไกที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ๑) การเจรจาเขตแดนทางบกอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการเขตแดนร่วม (Joint Commission on Demarcation for Land Boundary - JBC) ไทย-กัมพูชา ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยบันทึกความเข้าใจไทย-กัมพูชา ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก ฉบับวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบันมีการประชุม JBC ไปแล้วทั้งหมด ๘ ครั้ง (ในช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๒ มีการประชุม JBC ๓ ครั้ง ได้แก่ (๑) การประชุม JBC สมัยวิสามัญ ที่เมืองเสียมราฐ เมื่อวันที่ ๑๐-๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ (๒) การประชุม JBC ครั้งที่ ๔ ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓-๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และล่าสุดคือ (๓) การประชุม JBC สมัยวิสามัญที่กรุงพนมเปญ เมื่อวันที่ ๖-๗ เมษายน ๒๕๕๒) ทั้งสองฝ่ายลงนามบันทึกการประชุม JBC ที่ผ่านมาทั้ง ๓ ฉบับแล้ว แต่บันทึกการประชุมทั้ง ๓ ฉบับ จะยังไม่มีผลจนกว่าทั้งสองฝ่ายจะยืนยันผ่านช่องทางทางการทูตว่าได้มีการดำเนินการตามกระบวนการกฎหมายภายในครบถ้วนแล้ว ในส่วนของฝ่ายไทยจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อน จึงจะยืนยันให้บันทึกการประชุมทั้ง ๓ ฉบับนี้มีผล บันทึกการประชุมทั้ง ๓ ฉบับ ได้เข้าสู่วาระการพิจารณาของรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และที่ประชุมรัฐสภาร่วมมีมติเห็นชอบให้ถอนบันทึกการประชุมทั้ง ๓ ฉบับออกจากวาระการพิจารณาไปก่อน ๒) การเจรจาเขตแดนทางทะเล การเจรจาอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการร่วมด้านเทคนิค (Joint Technical Committee - JTC) ไทย-กัมพูชา ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยบันทึกความเข้าใจไทย-กัมพูชา ว่าด้วยพื้นที่ที่ไทยและกัมพูชาอ้างสิทธิในไหล่ทวีปทับซ้อนกัน เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีการประชุมขึ้นทั้งหมด ๒ ครั้ง (ครั้งล่าสุดเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๕ ที่กรุงเทพฯ) อนึ่ง หากไทยยกเลิกบันทึกความเข้าใจฯ แล้ว การเจรจาและคณะกรรมการร่วมด้านเทคนิคที่จัดตั้งขึ้น ถือเป็นการระงับสิ้นไป - สำหรับการพิจารณาเชื่อมโยงกรณีการละเมิดรุกล้ำของกัมพูชาเข้ากับการชะลอการเจรจาเขตแดนทางบกและเขต ทางทะเลนั้น เป็นประเด็นด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การเจรจา ซึ่งรัฐบาลได้คำนึงถึงโดยตลอด โดยยึดผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ความเห็นกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ “ในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการจัดหาพลังงาน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเห็นควรสนับสนุนให้มีการเจรจา เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ไหล่ทวีปทับซ้อนไทย-กัมพูชาให้ได้ โดยเร็ว เพื่อที่ผู้รับสัมปทานจะสามารถเข้าไปดำเนินการสำรวจและพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมบริเวณดังกล่าวได้ ซึ่งจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้พลังงาน ของประเทศที่มีแนวโน้มจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคตได้”
๖) รัฐบาลควรกำหนดกลไกและปรับปรุงโครงสร้าง ของคณะกรรมการที่รับผิดชอบการเจรจาเขตแดนกับ ประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ ความต่อเนื่องและมีการบูรณาการ	๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประสานงานเพื่อสร้างเอกภาพ ในการเจรจาปัญหาเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านอยู่เสมอ สำหรับคณะกรรมการและคณะกรรมการต่างๆ ที่รับผิดชอบการเจรจาด้านเขตแดนกับเพื่อนบ้าน ทั้ง ๔ ประเทศรวมทั้งเขตทางทะเลซึ่งตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรี ก็ประกอบด้วยผู้แทนระดับสูงจากส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายเทคนิคแผนที่ และฝ่ายทหาร ก่อนการประชุมของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการเหล่านี้ กต. จะจัดประชุมเตรียมการ ของฝ่ายไทยจนได้ข้อสรุปร่วมกันก่อนทุกครั้ง - ทั้งนี้ กต. มีโครงการเพิ่มเอกภาพและบูรณาการของกลไก เสร็จจาด้านเขตแดน ได้แก่ การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นประธานคณะเจรจาทั้งเขตแดนทางบก และเขตทางทะเล การเสนอจัดตั้งสำนักเขตแดน เป็นต้น นอกจากนี้ กต. ยินดีรับพิจารณาข้อเสนอว่าส่วนราชการใด อีกที่สมควรเข้ามีส่วนร่วมในกลไกเจรจาด้านเขตแดน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๗) ในการเจรจาหลักเขตแดนทางบกทั้ง ๗๓ หลัก ระหว่างไทยกับกัมพูชา รัฐต้องกำหนดแนวทางในการเจรจาในภาพรวม ไม่ควรเจรจากกลงในลักษณะทีละหลักเขต	๗) รัฐบาลเห็นพ้องกับแนวทางที่สภาเศรษฐกิจฯ เสนอแนะ และได้ดำเนินการเจรจาการสำรวจและปักหลักเขตแดนตลอดแนวในภาพรวมมาโดยตลอด โดยบันทึกความเข้าใจไทย-กัมพูชา ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก (MOU) พ.ศ. ๒๕๔๓ และแผนแม่บทและข้อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วมไทย-กัมพูชา (TOR) พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้การเจรจาเขตแดนทางบก ไทย-กัมพูชา เป็นการเจรจาเขตแดนตลอดแนว ในภาพรวม โดยทั้งสองประเทศจะต้องทำหนังสือสัญญาฉบับใหม่ ให้ผลการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนที่แล้วเสร็จตลอดแนว มีผลบังคับ ซึ่งสำหรับฝ่ายไทยก่อนที่จะเข้าไปผูกพันในหนังสือสัญญาฉบับใหม่นั้น ก็จะต้องเสนอหนังสือสัญญานั้นเพื่อขอรับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อน - เขตแดนไทย-กัมพูชา แบ่งเป็น ๒ ช่วง คือ ๑) ช่วงที่มีหลักเขตแดนแล้วในสมัยสยาม-ฝรั่งเศส จำนวน ๗๓ หลัก (อ.ภูสิงห์ จ.ศรีสะเกษ - อ.คลองใหญ่ จ.ตราด) และ ๒) ช่วงที่ยังไม่มีหลักเขตแดนในสมัยสยาม-ฝรั่งเศส (ช่องบก อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี - อ.ภูสิงห์ จ.ศรีสะเกษ) - สถานะล่าสุดของการปฏิบัติงานของชุดสำรวจร่วม ในกรอบของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-กัมพูชา ได้มีการสำรวจหลักเขตแดนเดิมไปแล้ว ๔๔ หลัก โดยยังไม่มี การลงนามบันทึกผลการสำรวจร่วม และกำลังจะเข้าสำรวจพื้นที่ตอนที่ ๕ (หลักเขตแดนที่ ๑-๒๓) และพื้นที่ตอนที่ ๖ (หลักเขตแดนที่ ๑ - เขาสัตตะโสม) ซึ่งปราสาทพระวิหารอยู่ในพื้นที่ตอนที่ ๖ นี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน ๑) การเปิดจุดผ่านแดนใหม่ระหว่างไทยกับกัมพูชา รัฐควรพิจารณาอย่างรอบคอบและมีการวิเคราะห์ถึงประโยชน์ที่จะได้รับก่อนอนุญาตที่จะเปิดดำเนินการ ตัวอย่างเช่น กรณีจุดผ่านแดน ช่องตาเฒ่าบริเวณใกล้เขาพระวิหาร ซึ่งอาจทำให้ไทยสูญเสียในด้านธุรกิจทางท่องเที่ยวและยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางทหาร ๒) รัฐควรกำชับการใช้ระเบียบการผ่านแดนในจุดต่าง ๆ บริเวณชายแดนไทยกับกัมพูชา ให้มีการปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ	๑) การพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดน เกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ โดยเป็นการดำเนินการภายใต้กรอบของคณะกรรมการพิจารณาเปิดจุดผ่านแดนซึ่งมีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลัก - ที่ผ่านมาส่วราชการต่าง ๆ ได้ยึดถือตามแนวทางที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอแนะแล้ว โดยเฉพาะช่องตาเฒ่าซึ่งฝ่ายกัมพูชาขอให้เปิดเป็นจุดผ่านแดนมาตลอด ฝ่ายไทยก็ยังไม่ได้อนุญาตหรือเห็นชอบกับการเปิดจุดดังกล่าว เพราะฝ่ายไทยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติในภาพรวมตลอดจนข้อจำกัดต่างๆ ในทางปฏิบัติ เช่น ข้อจำกัดด้านบุคลากรและบุคลากร - ในบางกรณี หน่วยงานท้องถิ่นเห็นว่าเรื่องเขตแดนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่ชายแดน และการเปิดจุดผ่านแดนซึ่ง กต. ได้จัดคณะเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน อย่างไรก็ตาม น่าจะเป็นการดีที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจฯ จะร่วมมือในการเผยแพร่ข้อมูลและทำความเข้าใจกับประชาชนในชายแดนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย ๒) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามระเบียบการผ่านแดนอย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจฯ ให้เกิดประสิทธิผลเต็มขั้นที่ประชุมเห็นควรเสนอรัฐบาลให้สนับสนุนเรื่องงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์เพิ่มเติม เช่น กล้องวงจรปิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามผู้ลักลอบเข้าเมืองหรือผู้ที่ยูเกินระยะเวลาที่กำหนด

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓) รัฐต้องมีมาตรการปราบปรามและป้องกันกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่นในบริเวณชายแดนไทยกับกัมพูชา โดยการส่งเสริมให้ชุมชนและภาคส่วนอื่นในท้องถิ่นให้มีการตรวจสอบ ๔) ในบริเวณชายแดนที่มีสถานกาสโนในฝั่งกัมพูชา รัฐต้องมีมาตรการที่ชัดเจนในการที่จะไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยเข้าไปเล่นการพนันในสถานกาสโนดังกล่าว ๕) รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการค้าบริเวณชายแดนไทยกับกัมพูชา ทั้งในส่วนของการมาตรการทางด้านภาษีและคลังสินค้า และส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบทางการค้าให้มีการคล่องตัว	๓) รัฐบาลได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา เช่น โครงการหมู่บ้านคูชนาน หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงการต่างประเทศ โครงการเหล่านี้มีส่วนช่วยลดปัญหาผู้มีอิทธิพล ปัญหายาเสพติด และปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ที่ประชุมจึงเห็นควรสนับสนุนให้ดำเนินการโครงการลักษณะดังกล่าวต่อไป ๔) กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้จังหวัดชายแดนที่มีบ่อนการพนันในประเทศเพื่อนบ้านพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับเวลาปิดทำการจุดผ่านแดนถาวรที่ถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันทุกแห่งว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยให้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการค้าควบคู่ไปกับการป้องกันมิให้เกิดปัญหาคนไทยลักลอบเข้าไปเล่นการพนันและให้ทบทวนมาตรการรักษาความสงบเรียบร้อยและการตรวจตราตามแนวชายแดน รวมทั้งเข้มงวดกวดขันและกำกับดูแลการปฏิบัติของหน่วยในพื้นที่อย่างใกล้ชิด ๕) รัฐบาลมีมาตรการสนับสนุนการค้าชายแดน โดยเฉพาะการให้ประชาชนใช้สิทธิลดภาษีตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน มาตรการคืนอากร มาตรการชดเชยภาษี และมาตรการยกเลิกภาษี แต่ยังคงมีปัญหาลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังดูแลอยู่ - นอกจากนี้กระทรวงการคลังได้พัฒนาระบบศุลกากรให้เป็นไปตามระบบสากลเช่น ระบบ e-custom ระบบ e-import ระบบ e-export ระบบ e-drawback ระบบ e-warehousing และระบบ e-payment และเทคโนโลยี x-ray และ cctv ตามด่านผ่านแดนที่สำคัญเพื่ออำนวยความสะดวกของผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตามรัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานและเส้นทางขนส่งเพิ่มเติมอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงอาคารศุลกากรซึ่งมีความคับแคบ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณาความเห็น/ผลการดำเนินการของ กต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๖) รัฐควรใช้ประเด็นทางการค้าชายแดนเพื่อเป็นประโยชน์ในการต่อรองในกรณีที่มีปัญหาชายแดนหรือในการแก้ปัญหาชายแดน	๖) เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ประชุมพิจารณาในเรื่องนี้ และมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการดำเนินการดังกล่าวควรจะต้อง (๑) มีผลกระทบต่อไทยน้อยที่สุด (๒) ไม่ส่งผลกระทบด้านมนุษยธรรมต่อประชาชนส่วนใหญ่ของกัมพูชา (๓) ไม่ละเมิดความตกลงที่มีอยู่กับกัมพูชา และ (๔) มีความเหมาะสมและสมเหตุสมผล (proportionality) อย่างไรก็ตาม การใช้ประเด็นการค้าชายแดน มาต่อรองกับปัญหาชายแดนอื่นนั้น รัฐบาลได้ใช้ความสุ่มรอบคอบเพื่อมิให้ประเทศร่วมชายแดนเห็นว่าเป็นประเด็นที่ฝ่ายไทยเป็นห่วงกังวล อันจะกลายเป็นจุดอ่อนของการเจรจาได้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง

การต่างประเทศร่วมกับสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา กระทรวงพาณิชย์ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองทัพบก กรมแผนที่ทหาร กรมกิจการชายแดนทหาร กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมอุทกศาสตร์ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายสุรชัย ภู่อะเสริฐ)

เลขานุการคณะรัฐมนตรี

16 н.н. 2553

1001 8887. 11.11. 2553
 1002 8887. 15.11. 2553
 1003 8887. 15.11. 2553
 1004 8887. 15.11. 2553
 1005 8887. 15.11. 2553
 1006 8887. 15.11. 2553
 1007 8887. 15.11. 2553
 1008 8887. 15.11. 2553
 1009 8887. 15.11. 2553
 1010 8887. 15.11. 2553